

Interreg
SLOVENIJA – MADŽARSKA
Evropska unija | Evropski sklad za regionalni razvoj

UPRAVIČENOST STROŠKOV

PRIROČNIK O IZVAJANJU PROJEKTOV ZA UPRAVIČENCE

ZAKAR Andras, Skupni sekretariat Interreg SI-HU
18.1.2016, Radenci

www.si-hu.eu

Hierarhija pravil o upravičenosti izdatkov

1. Pravila, v katero sodijo:

- Uredba (EU) št. 1303/2013 (Uredba o skupnih določbah), kjer členi 6 in 65–71 vsebujejo posebne določbe glede veljavnih zakonov in upravičenosti izdatkov, člen 120 pa opredeljuje maksimalno stopnjo sofinanciranja, ki znaša 85 % za ETS.
- Uredba (EU) št. 1301/2013 (Uredba o ESRR), kjer člen 3 navaja posebne določbe o upravičenosti dejavnosti v okviru ESRR.
- Uredba (EU) št. 1299/2013 (Uredba o ETS), kjer členi 18–20 omenjajo posebne določbe glede upravičenosti izdatkov v sklopu programov, povezanih s cilji evropskega teritorialnega sodelovanja.
- Delegirana uredba Komisije (EU) št. 481/2014, ki vsebuje posebna pravila o izdatkih za programe sodelovanja.
- Delegirana uredba Komisije (EU) št. 480/2014 člen (DS) – skupne določbe.

2. Programska pravila: tj. dodatna pravila glede upravičenosti izdatkov za celotni program sodelovanja, kot je opredeljeno v tem delu programskih pravil glede upravičenosti.

3. Nacionalna (tudi institucionalna) pravila glede upravičenosti: veljajo samo za zadeve, ki niso zajete v pravilih glede upravičenosti, določenih v zgoraj omenjenih pravilih EU in programskih pravilih, ter za javna naročila.

UPRAVIČENOST IZDATKOV - Splošne določbe o upravičenosti

- Izdatek je upravičen do financiranja, ko je v skladu z zgoraj navedenim regulativnim okvirom in izpolnjuje naslednje zahteve:
- nanašajo se na stroške izvajanja projekta, ki ga je predložil vodilni partner in odobril Odbor za spremljanje;
- nanašajo se na stroškovne postavke, ki niso prejele podpore iz drugih skladov EU ali drugih prispevkov tretjih strani;
- za uresničitev projektnih ciljev/neposrednih učinkov so nujni in ne bi nastali, če projekta ne bi izvedli (s tem zagotovimo, da so stroški dejansko povezani z izvajanjem projekta).
- je v skladu z načelom dejanskih stroškov, z izjemo tistih, ki so del pavšalnega zneska, namenjenega kritju stroškov osebja in priprave, ter pisarniških in upravnih izdatkov.
- Strošek je nastal in tudi bil plačan s strani upravičenca v obdobju upravičenosti.
- zavedeni morajo biti na ločenem stroškovnem mestu (profesionalni računovodski sistem) in/ali na ustrezni računovodski kodi, izključno za namene tega projekta;
- niso v nasprotju z nobenim posebnim merilom upravičenosti, ki velja za zadevno stroškovno kategorijo;

- upoštevana so bila ustrezna pravila javnega naročanja (če je do njega prišlo).
- računi in spremni dokumenti so zagotovljeni v skenirani različici v sistemu eMS. Izvirniki računov in e-računi se bodo preverjali najpozneje pred potrditvijo končnega poročila.
- Ne glede na to, ali je upravičenec javni ali zasebni subjekt, mora delovati skladno s pravili o javnem naročanju, ki veljajo za javne upravičence.
- Potrdil jih je pooblaščen nacionalni kontrolor.

Upoštevajte, da morajo biti stroški skladni z načeli dobrega finančnega poslovanja (načela gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti). Povračila stroškov, ki niso upravičeni na podlagi veljavnih pravil o upravičenosti, ni možno zahtevati, tudi če so vključeni v odobreno vlogo.

Časovni vidik upravičenosti izdatkov

Načeloma se obdobje upravičenosti začne s 1. januarjem 2015 in se konča najkasneje 31. decembra 2022. Strošek izvajanja odobrenega projekta je upravičen od začetnega do končnega datuma, ki je določen v Pogodbi o sofinanciranju.

Upravičeni izdatki projekta morajo nastati in biti plačani znotraj obdobja njegovega trajanja, ki je določeno z začetnim in končnim datumom, v skladu z odobreno prijavnico. Izjema so:

- a, Pripravljalni stroški v obliki pavšalnega zneska, ki znaša 2000,00 EUR na projekt.
- b, Projekti v zvezi z infrastrukturo in infrastrukturnimi deli, kjer so potrebne zunanje storitve za pripravo in pridobitev dokumentacije ter potrebnih dovoljenj. Sem sodijo še izdatki za nakup zemljišča. Takšni stroški so lahko upravičeni pred datumom oddaje (registracije), ampak ne pred 1. januarjem 2015, in samo na osnovi dejanskih stroškov.
- c, Izdatki, povezani z dejavnostmi projekta, ki so nastali znotraj obdobja trajanja projekta, bodo izplačani najkasneje v roku 30 dni od zaključka projekta (vsa dejavnost mora biti zaključena do končnega datuma projekta).

Na tej podlagi se morajo partnerji na svoje lastno tveganje odločiti, ali bodo začeli z izvajanjem projekta, še preden Odbor za spremljanje sprejme odločitev za dodelitev denarnih sredstev.

Neupravičeni stroški

- vsi stroški, plačani pred upravičenim obdobjem izvajanja operacije ali po njem, kot je določeno v pogodbi o sofinanciranju;
- nakup zemljišča, katerega vrednost presega 10% vrednosti projekta in nakup nepremičnin, katere vrednost presega 40% vrednosti projekta in ne vključuje vrednost nepremičnine;
- sponzorstvo;
- prispevki v naravi, kot je opredeljeno v členu 69(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013;
- kazni, finančne kazni ter izdatki za pravne spore in sodne postopke;
- stroški daril, razen tistih, ki ne presegajo 50 EUR na darilo in so povezani s promocijo, komuniciranjem, oglaševanjem ali obveščanjem;
- stroški, povezani z nihanji menjalnih tečajev;
- obresti na dolžniški kapital;

- povračljivi DDV, razen kadar je nepovračljiv na podlagi nacionalne zakonodaje o DDV;
- stroški nacionalnih finančnih transakcij;
- rabljeni izdelki;
- napitnine;
- Honorarji umetnikov;
- delitev stroškov med projektnimi partnerji (npr. delitev skupnega stroška);
- popusti, ki se ne upoštevajo v zahtevku za povračilo stroškov (za upravičenega velja samo nižani znesek);
- nadomestila med upravičenci istega projekta za storitve in delo, opravljene v okviru projekta;
- Stroški priprave v obliki pavšalnega zneska, ki presegajo 2000,00 EUR na projekt
- itd.

Posebne določbe za določene stroškovne kategorije Stroški osebja

Za namene projekta so osebe lahko zaposlene pri upravičencu na enega od naslednjih načinov:

- **zaposlitev s polnim delovnim časom** na projektu (zaposleni, ki posveti 100 % delovnega časa delu v projektu, ne glede na količino ur, za katere je bil zaposlen);
- **zaposlitev s krajšim delovnim časom** na projektu (oseba, ki dela dodatno pri drugih projektih ali izpolnjuje druge obveznosti v podjetju, ki niso povezani s projektom), in sicer:
 - krajši delovni čas s fiksnim deležem časa, ki je namenjen projektu na mesec;
 - krajši delovni čas s spremenljivim številom ur dela na projektu na mesec;

Poudariti je treba, da se zgoraj navedene kategorije nanašajo na odnos zaposlene osebe do projekta, ne do delodajalca.

Oblike povračil stroškov

Stroški osebja organizacije upravičenca se lahko povrnejo na podlagi ene od naslednjih možnosti:

- 1. dejanskih stroškov**, kadar mora upravičenec z dokumenti dokazati, da so ti izdatki dejansko nastali in bili plačani (kot določajo naslednja poglavja); ali
- 2. pavšalne stopnje 20 %** neposrednih stroškov, ki niso stroški osebja, kadar upravičencu ni treba z dokumenti dokazovati, da so ti stroški dejansko nastali in bili plačani.

1. Dejanski stroški

- a, Izračun stroškov in revizijske sledi delavcev, ki so v projektu zaposleni za **polni delovni čas**
- b, Izračun stroškov in revizijska sled zaposlenih, ki delajo **s krajšim delovnim časom s fiksnim deležem** časa, ki je namenjen projektu na mesec
- c, Izračun stroškov in revizijska sled zaposlenih s **krajšim delovnim časom s spremenljivim številom ur** dela na projektu na mesec

2. Pavšalni znesek v višini 20 % neposrednih stroškov

Pisarniški in administrativni izdatki

Pisarniški in administrativni izdatki se povrnejo iz programa po **pavšalni stopnji 15 % upravičenih neposrednih stroškov osebja (stroškovna kategorija stroški osebja)**.

Pisarniški in administrativni izdatki se izračunajo kot pavšalna stopnja, ne glede na obliko povračila stroškov, ki se uporablja v kategoriji stroškov osebja.

Če se pisarniški in administrativni izdatki povrnejo na podlagi pavšalne stopnje, ki se samodejno izračuna na podlagi neposrednih stroškov osebja, ki jih kontrolor potrди kot upravičene, upravičencem ni treba dokumentirati, da so stroški nastali in bili plačani ali da se pavšalna stopnja ujema z dejanskim stanjem. Skladno s tem kontrolorju ni treba predložiti nobene dokumentacije o pisarniških in administrativnih izdatkih ali jih hraniti za naknadne preglede.

Potni in namestitveni stroški

Izdatki za potovanja in namestitvev so omejeni na naslednje elemente:

- a, potni stroški;
- b, stroški obrokov če niso vključeni v dnevnicco
- c, stroški namestitve;
- d, stroške vizuma;
- e, dnevnice.

Če dnevnicca krije stroške katerega koli zgoraj naštetega dejavnika, ne bo mogoče dodatno povračilo iz tega naslova.

Potni in namestitveni stroški osebja iz organizacije upravičenca se povrnejo iz programa na podlagi dejanskih stroškov.

Stroški zunanjih strokovnih izvajalcev in storitev

Zunanje strokovne izvajalce in storitve zagotavlja oseba javnega ali zasebnega prava ali fizična oseba zunaj organizacije upravičenca. Zunanji strokovni izvajalci in storitve zajemajo stroške, ki se plačajo na podlagi pogodb ali pisnih dogovorov in na podlagi računov ali zahtevkov za povračilo zunanjim strokovnjakom in ponudnikom storitev, s katerimi so sklenjene podizvajalske pogodbe za izvedbo določenih nalog ali dejavnosti, povezanih z izvajanjem projekta.

Podizvajalske pogodbe med partnerji v istem projektu so strogo prepovedane.

Izdatki za opremo

Ta stroškovna kategorija se nanaša na izdatke za opremo, ki jo nabavi ali najame upravičenec, razen opreme, ki spada v stroškovno kategorijo »pisarniški in administrativni izdatki«, in je nujna za izvajanje operacije. Oprema mora biti nujna za uresničitev ciljev projekta.

Izdatki za opremo so omejeni na naslednje elemente:

- a) pisarniška oprema;
- b) strojna in programska informacijska oprema (potrebna je jasna povezava s projektom);
- c) pohištvo in druga oprema;
- d) laboratorijska oprema;
- e) stroji in instrumenti;
- f) orodja ali naprave;
- g) vozila;
- h) druga posebna oprema, ki je potrebna za operacijo.

Oprema se mora razlikovati glede na svoj namen:

1. Oprema za **splošno (pisarniško) uporabo**, kot so računalniki, pisarniško pohištvo itd., ki se uporablja pri vsakodnevnem delu osebja projekta, poleg tega pa še ni vključena pod proračunsko vrstico »pisarniški in upravni izdatki«.
2. **Oprema, ki je vezana na projekt** in neposredno ali delno povezana z izsledki projekta ter s končnimi rezultati in jo bodo uporabljali upravičenci ter ciljne skupine, ki so v skladu s cilji projekta. Oprema, ki je vezana na projekt, se lahko nanaša tudi na proračunsko vrstico naložbe in naložbena dela.

Izdatki za infrastrukturo in gradnje

Izdatki za infrastrukturo in gradnje se lahko nanašajo bodisi na objekt (npr. poslopje), ki bo zgrajen na novo, bodisi na prenovo že obstoječe infrastrukture. Naj bo eno ali drugo, so ti stroški upravičeni samo takrat, če so izpolnjene programske zahteve za naložbe.

Druge finančne določbe

Pripravljalni stroški

Partnerji morajo v paket pripravljanih del na podlagi lastne presoje vključiti ustrezno razporejene pripravljalne stroške.

Povračilo pavšalnega zneska za pripravljalne stroške mora slediti spodaj navedenim dejavnikom:

- Pavšalni znesek znaša 2000,00 EUR celotnih upravičenih izdatkov na projekt.
- Prispevek ESRR, odobren za projekt, je povezan z dejanskim odstotkom sofinanciranja, ki je bil dodeljen partnerjem kot pavšalni znesek, kot je določeno v prijavnici.

Kakršne koli razlike med odobrenim pavšalnim zneskom in dejanskimi stroški, ki so nastali za pripravo, ne bodo ne preverjene niti nadzorovane v okviru programa. Upravičencem zato ni treba dokumentirati niti nastanka in plačila izdatkov niti resničnosti pavšalnega zneska.

Prihodki

Skladno s splošnim načelom se bodo upravičeni izdatki projekta (in posledično prispevka ESRR) zmanjšali glede na neto prihodke, ki jih bo ustvaril projekt:

- v času njegovega izvajanja in,
- ob predpostavki, da bodo skupni upravičeni stroški operacije pred zmanjšanjem za neto prihodke dosegli 1.000.000 EUR, do tri leta po njegovem zaključku ali do datuma za predložitev dokumentov o zaključku programa, kar koli je prej.

Neto prihodki so = Prilivi denarnih sredstev, ki jih uporabniki neposredno plačajo za blago ali storitve, ki jih zagotavlja projekt, kot so pristojbine, ki jih uporabniki neposredno krijejo za uporabo infrastrukture, prodajo ali najem zemljišča ali stavb, ali plačila za storitve - za obratovalne stroške in stroške nadomestila za naprave s kratko življenjsko dobo, nastalih v zadevnem obdobju

Prihodke, ki jih ustvarja projekt, spremljajo in nadzirajo nacionalni kontrolorji, Skupni sekretariat in Organ upravljanja med celotnim trajanjem projekta, kot je pojasnjeno spodaj.

a. Prihodki, ki so bili predvideni v fazi predložitve projekta

Za projekte, za katere je izračunan pričakovan neto prihodek v fazi predložitve in je ta znesek vnesen v prijavnico, je prispevek ESRR že določen na tej podlagi z upoštevanjem ustvarjenega dejanskega neto prihodka.

b. Prihodki, ki so nastali med izvajanjem projekta

Vsak upravičenec mora za namene nadzora dokumentirati vse prihodke, ki so nastali kot rezultat dejavnosti projekta. Upravičeni stroški bodo znižani za vsoto neto prihodkov, ki morajo biti navedeni v poročilu o napredku. Upravičenci morajo svojim nacionalnim kontrolorjem zagotoviti informacije glede prihodkov, ki so nastali v obdobju poročanja, in k temu priložiti še računovodske ali druge enakovredne dokumente.

c. Prihodki, ki so nastali po zaključku projekta

Neto prihodke, ki niso bili predvideni in/ali odšteti v obdobju predložitve, in ki so nastali po zaključku projekta, je treba sporočiti OU/SS. ESRR lahko v tem primeru zadrži izplačilo zadnjega izplačila prispevka projektu, če pa je za to že prepozno, mora biti ta znesek vrnjen OU. Navedeno velja še 3 leta po datumu zaključka projekta.

Izdatki zunaj programskega območja Interreg SI-HU

Interreg SI-HU v osnovi podpira sodelovanje med projektnimi partnerji s sedežem na programskem območju. Projektne dejavnosti bi se zato naj izvajale na programskem območju Interreg SI-HU. To splošno načelo ima tudi izjeme, kot je opisano spodaj, toda znesek ESRR, dodeljen programu za izdatke, povezane z dejavnostmi, ki se izvajajo zunaj programskega območja, ne sme presegati 20 % celotnega zneska ESRR, dodeljenega programu.

Gre za izjeme, ki se nanašajo na izdatke v regijah EU, ki so izven programskega območja – naslednja dva primera sodita med omenjene izjeme:

- dejavnosti, ki jih izvajajo upravičenci (in imajo z njimi izdatke) – navedene v odobreni prijavnici – s sedežem v regijah EU zunaj programskega območja;
- dejavnosti, ki jih izvajajo upravičenci (in imajo z njimi izdatke) v regijah EU zunaj programskega območja, ki imajo sedež na programskem območju.

Izdatki, vezani na dejavnosti, ki jih izvajajo upravičenci v regijah EU zunaj programskega območja s sedežem na programskem območju, so lahko sprejemljivi samo v izjemnih in ustrezno utemeljenih primerih. Sem spadajo udeležba pri nalogah, na študijskih obiskih in dogodkih. Za upravičenost morajo biti izpolnjene naslednje zahteve:

- sofinancirane dejavnosti koristijo regijam programskega območja;
- sofinancirane dejavnosti so nujne za izvedbo projekta;
- sofinancirane dejavnosti so izrecno predvidene v odobreni prijavnici, če pa niso, jih je predhodno odobril Organ upravljanja ali Skupni sekretariat.

